

จากแผนที่ตัวอย่าง มีกลุ่มชุดดินที่ 17, 34 และ 45 (ซึ่งในโปสเตอร์แผนที่ดินไทยฯ จะแสดงเลขที่ของกลุ่มชุดดิน และเส้นแสดงขอบเขตของกลุ่มชุดดินเป็นสีแดง) โดยสมมติให้เกษตรกรอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านเนินหย่อง มีพื้นที่ทำกินอยู่ห่างจากวัดเนินหย่องไปทางทิศตะวันตกประมาณ 500 เมตร (ถ้าแผนที่ที่มีมาตราส่วนเป็น 1:40,000 หมายความว่า 1 เซนติเมตร ที่วัดได้ในแผนที่มีระยะจริงในพื้นที่เท่ากับ 400 เมตร) ให้วัดระยะจากจุดแสดงตำแหน่งวัด (☐) ไปทางด้านซ้าย (คือทิศตะวันตก) 1.25 เซนติเมตร เท่ากับ 500 เมตรในพื้นที่จริง ได้แก่ ตำแหน่งดาว (★) ซึ่งอยู่ในขอบเขตของกลุ่มชุดดินที่ 34 เกษตรกรสามารถทราบคุณสมบัติต่างๆ ของกลุ่มชุดดินที่ 34 ในพื้นที่ที่ได้จากเอกสารรายงานคำแนะนำการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละตำบลที่ใช้ประกอบแผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช

3 การวัดระยะทาง ให้ดูจากมาตราส่วนแผนที่ ซึ่งจะปรากฏอยู่ด้านล่างมุมซ้ายของแผนที่

- มาตราส่วน 1 : 40,000 หมายความว่า ถ้าวัดระยะในแผนที่ได้ 1 เซนติเมตร จะเท่ากับระยะทางในพื้นที่จริง 400 เมตร
- มาตราส่วน 1 : 25,000 หมายความว่า ถ้าวัดระยะในแผนที่ได้ 1 เซนติเมตร จะเท่ากับระยะทางในพื้นที่จริง 250 เมตร

- เกษตรกรและผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ :
- สถานีพัฒนาที่ดิน ทุกจังหวัด
  - สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
  - ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของกรมพัฒนาที่ดิน ทั่วประเทศ
  - สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน โทร.0-2579-8603
  - หมออดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.idd.go.th

การอ่านแผนที่ ดินไทยและธาตุอาหารพืช

แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช เป็นข้อมูลซึ่งแสดงอยู่ในโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืช เป็นโปรแกรมสำเร็จรูป (ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์) ที่ได้พัฒนาขึ้นจากฐานข้อมูลกลุ่มชุดดินที่มีอยู่ทั้งหมดในประเทศไทยและพืชเศรษฐกิจ 6 พืช เป้าหมาย ต้องการให้ใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณเท่าที่จำเป็น

โดยโปรแกรมจะมีข้อมูลชนิดของดิน สภาพพื้นที่ความลาดชัน ธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน และอื่นๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับคำแนะนำการจัดการดินและธาตุอาหารพืช ความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช ปัญหาและข้อควรระวังในการปลูกพืช คำแนะนำสูตรปุ๋ย อัตราการใช้ปุ๋ยเท่าที่จำเป็นและอื่นๆ

เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลในโปรแกรมดินไทยและธาตุอาหารพืช (โดยไม่ต้องใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์) ในระดับตำบล กรมพัฒนาที่ดินได้จัดพิมพ์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชเป็นแผ่นโปสเตอร์ 4 สี แสดงแผนที่ดินรายตำบลพร้อมรายงานแสดงข้อมูลดินเฉพาะกลุ่มชุดดินที่มีในตำบล โดยรายงานจะมีข้อมูลอัตราการใช้ปุ๋ยกับพืชที่ปลูก และข้อมูลอื่นๆ ติดไว้ที่บ้านของหมอดินอาสาประจำตำบล ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของกรมพัฒนาที่ดินและโรงงานปุ๋ยอินทรีย์ทุกอำเภอทั่วประเทศ ดังนั้น เกษตรกรสามารถรับทราบข้อมูลและขอคำปรึกษาการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในพื้นที่ของตนเองได้ในจุดที่ตั้งดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม มีจุดที่สำคัญหลังจากเข้าถึงข้อมูลโปสเตอร์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชรายตำบลแล้ว เกษตรกรจะต้องสามารถอ่านแผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชให้ได้ ขั้นแรกต้องหาตำแหน่งพื้นที่ทำกินของตนเองในโปสเตอร์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชให้ได้

ข้อควรทราบก่อนใช้แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช

1. แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช จะแสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินในตำบล จะพิมพ์เป็นแผนที่ 4 สี ออกมาในขนาดมาตรฐาน 1:40,000 หรือบางตำบลจะพิมพ์ในขนาด 1:25,000 เนื่องจากเพื่อความเหมาะสมในการนำเสนอแผนที่ให้ครอบคลุมทั้งตำบล

2. แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชที่พิมพ์ออกมาในขนาด 1:40,000 หมายความว่า ถ้าวัดระยะในแผนที่ได้ 1 เซนติเมตร จะเท่ากับระยะในพื้นที่จริง 400 เมตร สำหรับขนาด 1:25,000 หมายความว่า ถ้าวัดระยะในแผนที่ได้ 1 เซนติเมตร จะเท่ากับระยะในพื้นที่จริง 250 เมตร

3. โปสเตอร์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชที่จัดพิมพ์ออกมาจะระบุขนาดส่วนที่จัดพิมพ์ไว้ให้เห็นชัดเจน

ขั้นตอนการหาตำแหน่งพื้นที่ทำกินในโปสเตอร์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช

1. ด้านบนของแผนที่จะเป็นทิศเหนือเสมอ
2. แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืช จะแสดงรายละเอียดเป็นรายตำบล เกษตรกรสามารถหาตำแหน่งหมู่บ้านได้จากการอ่านรายชื่อหมู่บ้านที่ปรากฏในแผนที่ เมื่อพบหมู่บ้านของตนแล้วให้หาจุดสังเกตได้ง่ายในแผนที่ เช่น วัด โรงเรียน สถานีอนามัย ถนน หรือทางน้ำ เพื่อดูว่าที่ดินในแปลงตนเองอยู่ในกลุ่มชุดดินอะไร โดยให้ดูว่าพื้นที่แปลงของตนเองอยู่ห่างจากจุดสังเกตไปทางทิศไหนระยะทางเท่าไร